

شرایط خصوصی پیمان

در توضیح و تکمیل موادی از شرایط عمومی پیمان است که تعیین تکلیف برخی از موارد در آنها به شرایط خصوصی پیمان موکول شده است و هیچگاه نمی تواند مواد شرایط عمومی پیمانرا نقض کند . از این رو هرگونه نتیجه گیری و تفسیر مواد ختلف این شرایط خصوصی به تنهایی و بدون توجه به مفاد ماده مربوط به آن در شرایط عمومی پیمان است . اگر شرایط عمومی مصوب سازمان برنامه و بودجه همراه اسناد و مدارک پیمان نباشد ، شرایط عمومی ابلاغ شده از سوی سازمان برنامه و بودجه به شماره ۸۴۲/۵۴ - ۱۰۸۸/۱۰۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۳ بر این پیمان حاکم است .

ماده (۱۷) - الف : پیمانکار متعهد است که برای اجرای موضوع پیمان تعداد نفر / ماه کارشناس خارجی با تخصص های تعیین شده زیر به کار گمارد . این پیمان کارشناس خارجی ندارد .

ماده (۱۸) - ب : آخرین مهلت پیمانکار برای ارائه برنامه زمانی تفصیلی اجرای کار یک هفته از تاریخ مبادله پیمان است . جزئیات روش تهیه برنامه زمانی تفصیلی و بهنگام کردن آن به شرح زیر است .

پیمانکار موظف است برنامه زمان بندی تفصیلی عملیات را بصورت شبه ای نظیر C.P.M تهیه نماید که این برنامه زمانبندی می بایست شامل :

الف (کوتاهترین معیار زمین در این برنامه می بایست یک هفته باشد .

ب (تاریخ شروع و خاتمه کلیه قسمتهای اجرائی و ارتباطات آنها مشخص شود .

ث (در برنامه مذکور می بایست تاریخ نخستین صورت مجلس تحویل کارگاه به عنوان اولین روز شروع به کار در نظر گرفته شود

تبصره : پیمانکار باید با اطلاع کامل از محل و موقعیت و مشکلاتی که از لحاظ اقلیمی و دیگر محدودیتهای انجام کار از قبیل راههای ارتباطی ، تهیه مصالح ، حمل و نقل و غیره پیشنهاد خود را تهیه و در مناقصه شرکت نماید . پس از انعقاد قرارداد هیچگونه عذری مبنی بر عدم آگاهی موارد فوق که متضمن تغییر مدت و یا مبلغ باشد پذیرفته نخواهد شد .

ماده (۱۸) - هـ : گزارش پیشرفت کار پیمانکار باید دارای جزئیات زیر باشد .

اوضاع جوی و تعیین روزهای آفتابی ، بارانی ، یخبندان و حداقل و حداکثر درجه حرارت .

لیست نیروی انسانی مستقر در کارگاه و تعداد روزهایی که در کارگاه بکار مشغول بوده اند .

خلاصه گزارش جلسات و بازدیدها

تهیه عکس و نمودارهای پیشرفت فیزیکی و مالی به تفکیک و دیگر نمودارهای لازم به منظور نمایش پیشرفت کار .

بیان مشکلات کارها و ارائه پیشنهادات لازم جهت برطرف کردن آنها .

ارائه دلایل تاخیر کارها در صورت وجود تاخیر .

لیست صورتجلسات و دستور کارهای مصوب مدیر پروژه .

ماده (۲۰) - الف : کارفرما امکانات و تسهیلات تجهیز کارگاه از قبیل آب ، برق را در اختیار پیمانکار قرار می دهد .

در صورت درخواست پیمانکار ، کارفرما حتی امکان ، امکانات و تجهیزات موجود خود در محل اجرای پیمان ، مانند ساختمان ، راه ، آب و برق را به عنوان مساعدت در تجهیز کارگاه پیمانکار در اختیار وی می گذارد . و پیمانکار موظف است ضمن تامین هزینه جاری این امکانات ، در پایان مدت اجرای پیمان ، تجهیزات یاد شده را به صورت روز اول به کارفرما عودت دهد .

ماده (۲۰) - ب - ز : کارفرما به شرح زیر مصالح و تجهیزات و ماشین آلات را تامین می کند .

کارفرما هیچگونه تعهدی در موارد فوق ندارد .

تبصره : در صورتی که تامین مصالح و تجهیزاتی صراحتاً " برعهده کارفرما بوده و ایشان به هر دلیلی تامین آن را به پیمانکار واگذار نماید ، به استناد شرح کلیات فهارس بهای پایه رشته های منضم به قرارداد ، هزینه های مربوطه صرفاً " قیمت استعلام از افراد ذیصلاح کارفرما و صرفاً " با اعمال ضریب بالاسری ۱۴ (چهارده) درصدی به آن و هیچ گونه تعدیلی تعلق نخواهد گرفت . بدیهی است این افزایش مقادیر جزو کارهای جدید بوده و در محاسبه میزان افزایش تا سقف مجاز کارهای جدید لحاظ خواهد گردید . لازم به یادآوری است چنانچه میزان خرید از حد نصاب معاملات کوچک افزایش یابد ، بایستی خرید و تهیه مصالح تحویلی با رعایت کامل مفاد قانون برگزاری مناقصات و آیین نامه های اجرایی مربوط با حضور نماینده کارفرما صورت پذیرد .

ماده (۲۰) - هـ : پیمانکار باید مشخصات تعیین شده در زیر را در تامین ماشین آلات رعایت کند .

ردیف	نوع	تعداد مورد نیاز
۱	وانت	یک دستگاه
۲	دوربین نقشه برداری	یک دستگاه
۳	پمپ آب	یک دستگاه
۴	موتور جوش	یک دستگاه
۵	بتونر ۵۰۰ لیتر	یک دستگاه

فهرست ماشین آلات و تجهیزات درج شده در جدول ، حداقل تعداد مورد نیاز عملیات اجرایی پروژه بوده و در صورت لزوم تسریع در روند اجرا و جبران تاخیرات ، پیمانکار موظف است طبق نظر دستگاه نظارت و کارفرما نسبت به افزایش تعداد ماشین آلات متناسب با جبهه های کاری کارگاه بدون طرح هیچگونه ادعایی اقدام نماید .

ماده (۲۰) - ح : پیمانکار متعهد است که برای کارکنان کارفرما و مهندس مشاور و مدیر پروژه و آزمایشگاه به تعداد افراد دفتر کارگاه و غذا به تفکیک و به شرح و مشخصات زیر تامین کند . روزانه متوسط برای ۳ نفر از نمایندگان کارفرما ، مشاور تمهیدات زیر را فراهم نماید .

الف (-) تامین و تجهیز دفتر کارگاهی طبق نظر کارفرما

ب (-) صبحانه و دو وعده غذای گرم در روز مطابق برنامه غذایی مورد تأیید دستگاه نظارت کارفرما

ماده (۲۱) - ج : قسمت هایی از موضوع پیمان که پیمانکار باید بیمه کند و همچنین موارد و یا حوادثی که باید مشمول بیمه گردد بشرح زیر است :

کلیه عملیات ساختمانی و تاسیساتی می بایست توسط پیمانکار و نزد شرکت بیمه گر مورد تأیید کارفرما و در مقابل خطرات سیل ، زلزله و سایر حوادث قهریه بیمه نماید . هزینه های مربوط به بیمه تمام خطر عملیات موضوع پیمان در مدت پیمان و تاخیرات مجاز برعهده پیمانکار می باشد .

تبصره (۱): با توجه به اینکه برآورد اسناد مناقصه بر اساس فهرس بهای پایه سازمان برنامه و بودجه تهیه گردیده و محل تامین اعتبار از محل اعتبارات طرح عمرانی می باشد، حق بیمه سهم کارفرما و پیمانکار در این قرارداد بر اساس بخشنامه های سازمان تامین اجتماعی، عمرانی محاسبه می گردد.

الف - کلیه کارهای موضوع عملیات پیمان و تجهیزات خریداری شده می بایست بیمه تمام خطر گردد. پیگیری انجام کار تا حصول نتیجه و تمهیدات لازم جهت استعلام مطابق شرایط عمومی است. بدیهی است هزینه بیمه توسط کارفرما (پس از تأیید دستگاه نظارت) در وجه بیمه گر پرداخت می گردد.

تبصره (۲): کلیه عملیات موضوع پیمان، می بایست توسط پیمانکار نزد شرکت بیمه گر مورد تأیید کارفرما و در مقابل خطرات سیل، زلزله و سایر حوادث قهریه بیمه و بیمه نامه مذکور را به کارفرما اعلام نماید. هزینه های مربوط به بیمه تمام خطر عملیات موضوع پیمان در مدت پیمان و تاخیرات مجاز برعهده کارفرما می باشد.

الف - تجهیزات تجهیز کارگاه می بایست توسط پیمانکار بیمه گردد، هزینه های مربوط به این مهم در ردیف های تجهیز کارگاه لحاظ شده است و هیچ گونه پرداخت اضافی در این خصوص صورت نخواهد گرفت.

تبصره (۳): با توجه به اینکه برآورد اسناد مناقصه بر اساس فهرس بهای پایه سازمان برنامه و بودجه تهیه گردیده و محل تامین اعتبار از محل اعتبارات طرح عمرانی می باشد، حق بیمه سهم کارفرما و پیمانکار در این قرارداد بر اساس بخشنامه های سازمان تامین اجتماعی، عمرانی محاسبه می گردد.

ماده (۲۱) - و: چگونگی پرداخت هزینه احوادث و نگهداری راههای انحرافی به پیمانکار به شرح زیر است:

اجرای موضوع پیمان نیازی به احوادث راههای انحرافی ندارد و هزینه ای به پیمانکار تعلق نمی گیرد.

ماده (۲۲) _ الف: شماره نسخه نقشه ها و مشخصات فنی که بدون دریافت هزینه در اختیار پیمانکار قرار می گیرد یک نسخه می باشد.

ماده (۲۲) - ح: شماره نسخه ها و مشخصات و دستورالعمل های راه اندازی تعمیر، نگهداری و راهبری و نقشه های چون ساخت که پیمانکار تهیه می کند به شرح زیر است:

پیمانکار موظف است مدارک مدارک و پرونده عملیاتی که بالفعل انجام شده است را مرتب و محفوظ نگه دارد و نقشه های اجرا شده را به فاصله حداکثر یک هفته پس از تحویل موقت در دونسخه (بصورت کامپیوتری)، تسلیم نماید. پیمانکار موظف است این نقشه های اجرا شده را پس از تأیید و تصویب دستگاه نظارت در یک نسخه قابل تکثیر و دونسخه چاپ معمولی و به صورت کامپیوتری همراه با لوح فشرده کامپیوتری کلا" به هزینه خود تهیه و تسلیم نماید، در غیر اینصورت دستگاه نظارت نقشه های اجرا شده را راسا" تهیه خواهد نمود و بهای آن را از مبلغی که پیمانکار در صورت وضعیت قطعی طلبکار می باشد کسر خواهد نمود.

با عنایت به اینکه ماهیت این پروژه در برخی از بخش ها بصورت ارائه دستور کار توسط دستگاه نظارت می باشد پیمانکار موظف است پس از دریافت دستور کار و قبل از شروع عملیات اجرایی نقشه های کارگاهی را تهیه و به تأیید دستگاه نظارت برساند. پس از بررسی این نقشه ها توسط دستگاه نظارت و اصلاحات احتمالی مورد نظر، پیمانکار ۴ (چهار) نسخه از آنها را به دستگاه نظارت تحویل داده که پس از تأیید یک نسخه از آن جهت اجرا به پیمانکار عودت خواهد داد.

نقشه های کارگاهی تصویب شده جزئی از اسناد پیمان محسوب می گردد و بعنوان رسید توسط پیمانکار مهر و امضا می گردد. هزینه تهیه و تکثیر نقشه های فوق الذکر بعهده پیمانکار می باشد. چنانچه مهندس ناظر صلاح بداند در شرایط خاصی ممکن است نقشه ها و دستورالعملهای اضافی به پیمانکار ابلاغ نماید. این نقشه ها و دستورالعمل ها نیز ضمیمه قرارداد و قسمتی از آن به حساب خواهد آمد و پیمانکار باید مطابق آنها عمل نماید.

پیمانکار موظف است یک هفته قبل از اجرای هر قسمت از کار تایید دستگاه نظارت را اخذ نماید و سپس نسبت به اجرای آن اقدام نماید . به این منظور به روش زیر عمل می گردد :

دستگاه نظارت نمونه دستورالعمل و فرمهای بازرسی لازم را بر اساس مشخصات فنی تدوین و در اختیار پیمانکار قرار خواهد داد .

پیمانکار در فرم های مربوطه نوع کار ، محل و زمان اجرای عملیات را که می بایست بر اساس برنامه زمانبندی ابلاغ شده به پیمانکار باشد به اطلاع دستگاه نظارت می رساند .

دستگاه نظارت با توجه به عملیات انجام شده قبلی و رفع نواقص آنها مجوز عملیات را به پیمانکار می دهد . بدیهی است هرگونه تاخیری حاصل از گردش کار جزء تاخیرات غیر مجاز پیمانکار تلقی خواهد شد .

پیمانکار می باید نقشه های چون ساخت را بتدریج و طبق نظر مدیر پروژه در ۳ (سه) نسخه تهیه کند و برای بررسی و تئید به مدیر پروژه بدهد . همچنین پیش از تحوی وقت ار پیمانکار دستورالعمل های راه اندازی ، راهبرد ، تعمیر و نگهداری را همراه با نقشه های چون ساخت در سه نسخه که یک نسخه آن قابل تاثیر باشد به مدیر پروژه می دهد .

مدارک یاد شده باید به نحوی باشد که راهبری تعمیر و نگهداری تمام قسمتهای موضوع پیمان به سهولت انجام شود .

ماده (۲۴) - ب : پیمانکار موظف است که در انتخاب پیمانکاران جز موارد زیر را رعایت کند :

صلاحیت پیمانکاران جز باید مورد تایید دستگاه نظارت و کارفرما باشد و پیمانکار می بایست قبل از انعقاد قرارداد با پیمانکاران جزء ، آنان را به مدیر پروژه و کارفرما معرفی نموده و پس از تایید دستگاه نظارت و کارفرما نسبت به انعقاد قرارداد با ایشان اقدام نماید .

ماده (۲۸) _ الف : پیمانکار زمین مورد نیاز برای تجهیز کارگاه را تامین می نماید .

ماده (۲۹) - هـ : تعدیل نرخ پیمان به شرح زیر است :

این پیمان مشمول تعدیل نمی باشد .

ماده (۳۲) - ج : هزینه انجام آزمایشهای زیر بعهد پیمانکار است .

هزینه کلیات آزمایشات بعهد کارفرما است مگر آزمایش هایی که بعلت قصور پیمانکار نتیجه مطلوبی نداشته باشد و بر اساس نظر دستگاه نظارت مجدداً جهت کنترل بیشتر کارها صورت بگیرد .

ماده (۳۵) - دریافت وجوه سپرده تضمین حسن انجام کار پیمان :

طبق تصویب نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت/۵۰۵۶۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران است .

ماده (۳۶) - میزان ، روش پرداخت و نحوه واریز پیش پرداخت پیمان :

طبق تصویب نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت/۵۰۵۶۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران حداکثر مبلغ کل اقساط پیش پرداخت محدود به ۱۵ (پانزده) درصد مبلغ اولیه پیمان می باشد .

در هر صورت پیمانکار می بایست علاوه بر قدرت تامین هزینه های تجهیز کارگاه ، توان تامین حداقل سی درصد مبلغ پیمان به عنوان تنخواه گردان را داشته باشد و عدم پرداخت پیش پرداخت و مطالبات پیمانکار تا سقف یاد شده توسط کارفرما ، توجیه تاخیر انجام تعهدات پیمانکار نخواهد بود .

ماده (۳۸) - الف : میزان و ترتیب پرداخت های ارزی به پیمانکار برای متخصصان خارجی به شرح زیر است :

کارفرما هیچگونه تعهدی در این مورد ندارد .

ماده (۳۸) - ب : کارفرما ارز مورد نیاز برای تامین مصالح و تجهیزات زیر را از خارج کشور تامین می کند .

این قرارداد فاقد خرید ارزی مصالح ، تجهیزات ، ماشین آلات و ابزار است .

ماده (۳۸) - هـ : کارفرما ارز مورد نیاز برای ماشین آلات و ابزار خاصی که در زیر نام برده شده است را طبق شرایط زیر تامین می کند .

کارفرما هیچگونه تعهدی در این مورد ندارد .

ماده (۳۹) - ب : پیمانکار موظف است که پیش از تکمیل کار قسمتهای زیر را در زمانهایی که برای هر یک از آنها به شرح زیر تعیین شده است تکمیل و به کارفرما تحویل دهد .

پیمانکار متعهد است قسمتهایی از کار را که بنا به درخواست کارفرما اعلام می شود در اولویت اجرا قرار داده و پس از انجام هر عملیات اجرایی مستقل در زمان تعیین شده نسبت به تحویل موقت اقدام نماید .

ماده (۴۷) - د : ماشین آلات اختصاصی این پیمان که در صورت فسخ پیمان باید برای اتمام کار بصورت اجاره در اختیار کارفرما قرار گیرد بشرح زیر است :

جهت اجرای این پیمان نیاز به ماشین آلات اختصاصی نیست .

ماده (۴۹) - ب : هزینه های بالاسری پیمانکار در دوره تعلیق به میزان و ترتیب تعیین شده در زیر پرداخت می شود .

هزینه های بالاسری در دوران تعلیق طبق ماده (۴۹) شرایط عمومی می باشد .

ماده (۵۰) - الف : در صورت اتمام پیش از موعد کار کارفرما هزینه تسریع کار را بنحو تعیین شده در زیر به پیمانکار پرداخت می کند . هیچگونه هزینه تسریع پرداخت نمی گردد .

ماده (۵۰) - ب : خسارت تاخیر غیر مجاز پیمان (ناشی از کار پیمانکار) بمیزان و ترتیب زیر از پیمانکار وصول می شود .

طبق شرایط عمومی پیمان عمل خواهد شد .

الف : مقررات ایمنی :

پیمانکار مسئول تامین ایمنی کلیه کارکنان کارگاه و سایر اشخاص مجاز دیگر که به کارگاه وارد میشوند و یا در آن مشغول کار هستند خواهد بود و باید در تامین ایمنی آنها کلیه اقدامات ضروری را بعمل آورد. اهم اقدامات مذکور به شرح ذیل است :

- ۱- تهیه و نصب علائم هشدار دهنده با نظر کارفرما در محل های خطر .
- ۲- تهیه وسائل ایمنی جهت مقابله با سوانح نظیر آتش سوزی و برق گرفتگی .
- ۳- تامین و تجهیز کامل امکانات لازم جهت کمکهای اولیه برای مصدومین و افرادی که در کارگاه دچار سانحه می شوند .
- ۴- انجام نرده کشی در اطراف گودبرداریهای عمیق .
- ۵- تهیه و لوازم استفاده از کلاهک های ایمنی ، پوشاک حفاظتی و چکمه های ایمنی برای کارکنان و استفاده اجباری کلاه ایمنی برای بازدیدکنندگان .
- ۶- تهیه و نصب تابلوهای علائم رانندگی در کلیه راههای دسترسی .
- ۷- تهیه دستورالعملهای آتش نشانی لازم در محل کارگاههای مختلف و اماکن مسکونی و اداری .
- ۸- امکانات لازم جهت انتقال مصدومین به بیمارستان در مواقع اضطراری .
- ۹- پیمانکار باید اطمینان حاصل کند که این مقررات کاملاً رعایت می گردد .
- ۱۰- کلیه کارگرانی که نزدیک منابع تولید صداهای شدید قرار دارند بایستی دارای وسیله ای جهت حفاظت گوشها باشند .

- ۱۱ - برای جلوگیری از حریق و انفجار و سایر خطرات مثلاً در موقع تغیر تانکها و مخازن مواد خطرناک و قابل احتراق و اشتعال و انفجار از قبیل مخازن بنزین ، نفت ، روغن و غیره باید مخازن مذکور تخلیه و سپس به خوبی شستشو شوند ، به طوریکه هرگونه مواد زائد و خطرناک از جدار داخل آن زایل گردد و برای آنکه گازهای موجود احتمالی به کلی خارج شوند باید دریچه های مخازن باز بوده و با وسایل لازم تهویه گردد .
- ۱۲ - پیمانکار موظف است مواد محترقه مورد نیاز کارگاه را در تانکها و مخازنی که مقاوم در مقابل آتش باشند نگهداری نماید و این تانکها از محل کار مجزا و فاصله کافی داشته باشند .
- ۱۳ - در نقاطی که مواد منفجره و یا مواد سریع الاحتراق و یا سریع الاشتعال وجود دارند استعمال دخانیات روشن کردن و حمل کبریت ، فندک و امثال آنها باید ممنوع گردد .
- ۱۴ - وسایل و ادوات الکتریکی باید دارای حفاظ بوده ، طوری ساخته و نصب و بکارگرفته شود که خطر برق زدگی و آتش سوزی نداشته باشد .
- ۱۵ - نصب و امتحان و یا تنظیم وسایل و ادوات الکتریکی باید فقط توسط اشخاصی که صلاحیت فنی آنها محرز باشد انجام گیرد .
- ۱۶ - هر کارگاه بایستی مجهز به وسایل کافی خاموش کردن آتش باشد .
- ۱۷ - کلیه کارگران بایستی دارای لباس کار باشند که تهیه آن برعهده پیمانکار می باشد .
- ۱۸ - اشخاص فوق موظف به داشتن صابون و حوله تمیز اختصاصی می باشند که مسئولین کارگاه موظف به تامین آن می باشند
- ۱۹ - هر کارگری که با پخت و پز مواد غذایی سروکار دارد موظف به استحمام روزانه می باشند .
- ۲۰ - کلیه مواد غذایی فاسد شدنی بایستی در یخچال یا سردخانه مناسب نگهداری شود .
- ۲۱ - ظروف خمیرگیری باید صاف و بدون درز باشد و نصب شیر در بالای ظروف خمیرگیری الزامی است .
- ۲۲ - ظروف غذا خوری باید سالم ، تمیز و در ویتترین گنجینه دار مخصوصی که محفوظ باشد نگهداری شوند .
- ۲۳ - وسائل و ظروف غذا باید پس از هر بار مصرف شستشو و تمیز و ضدعفونی گردد .
- ۲۴ - پیمانکار موظف است در مناطقی که به علت تغییرات جوی احتمالی ، دسترسی به مواد غذایی غیر ممکن گردد پیش بینی لازم را در این زمینه به عمل آورده و برای حداقل دو روز مواد غذایی به صورت کنسرو و غیره در اختیار داشته باشد .
- ۲۵ - پیمانکار موظف است مسئول ایمنی (HSEE) که دارای مجوز از اداره کار و امور اجتماعی را به کارفرما معرفی نماید .

ب - بهداشت محیط کار

در این قسمت بایستی به کلیه وسایل مناسبی که طبق قانون کار برای ایمنی کارگران منظور گردیده است توجه گردد .

- ۱ - پیمانکار موظف است برای کارگرانی که با مواد شیمیایی و مواردی که نوع کار به نحوی باشد که خطراتی برای چشم کارگر ایجاد می کند عینک نقاب و یا پیش بند نسوز تهیه نماید .
- ۲ - پیمانکار موظف است برای کارگرانی که در موقع کار در معرض سقوط اجسام قراردارند (کارگران معادن) کفش حفاظتی ، کلاه حفاظتی از فلز یا ماده سخت دیگری که قابل اطمینان باشد تهیه نماید .
- ۳ - در محیط های مرطوب و در کارهایی که در آب انجام می شود پیمانکار بایستی متناسب با نوع کار ، کفش یا چکمه های پلاستیکی و در صورت لزوم دستکشهای غیرقابل نفوذ اطمینان باشد تهیه نماید .
- ۴ - حجم منبع آب سرد و گرم جهت مصارف شستشو ، استحمام و شرب متناسب باشد بطوریکه در هر روز در نقاط معتدل ۲۵ لیتر و در نقاط گرمسیر ۴۰ لیتر برای هر نفر بازده داشته باشد .
- ۵ - برای هر ۴۰ نفر یک دستشویی با صابون کافی تامین گردد .
- ۶ - سالن نهارخوری دارای نور کافی با کف موزائیک یا سیمان و قابل شستشو باشد .
- ۷ - دفع زباله همه روزه از طریق سوزاندن یا مدفون کردن صورت گیرد .
- ۸ - محل ریختن زباله از محل مسکونی دور و مسئول دفع زباله مشخص باشد .
- ۹ - زباله دانه بایستی روپوش دار و زنگ زن بوده و از نظر تعداد کافی باشد .
- ۱۰ - جهت شستشوی لباس کارگران حوضچه های رختشویی در نظر گرفته شود .
- ۱۱ - البسه و پوشاک کارگران از نظر آلودگی به شپش مرتباً بازدید و در صورت لزوم با گرد د.د.ت گرد پاشی گردد .
- ۱۲ - محل آشپزخانه بایستی از توالت های عمومی فاصله داشته باشد .
- ۱۳ - کف مراکز تهیه و تولید و توزیع و نگهداری مواد غذایی باید از جنس قابل شستشوی و بدون فرورفتگی و دارای شیب مناسب بطرف کف شوی باشد .
- ۱۴ - روسای کارگاه ها موظفند که قبل از استحمام کارگر جهت مراکز مشروح در ماده ۱۹ کارگران را به منظور معاینه از نظر بیماریهای واگیردار به بهداشتی محل معرفی و کارت سلامت دریافت دارند .
- ۱۵ - اشخاصی که در آشپزخانه ، نانوائی و چاپخانه کار می کنند باید ملبس به کلاه ، روپوش سفید یا به رنگ روشن و تمیز باشند .
- ۱۶ - متصدیان کارگاه موظفند جایگاه مناسبی به منظور حفظ لباس کارگران فوق تهیه نمایند .

ج - مقررات بهداشت محیط کار در کلیه کارگاهها :

پیمانکار تعهد می نماید مقررات بهداشت محیط زیست و محیط کار برابر ماده ۲۳ شرایط عمومی پیمان زیر را در کارگاههای مربوطه به مورد اجرا بگذارد .

۱ - مقصود از محیط زیست وجود اردوگاه های مسکونی در نزدیک کارگاهی است که توسط پیمانکار برای مسکونت کارمندان و عده ای از کارگران ساخته می شود . زندگی در این اماکن ناگزیر دسنة جمعی بوده و بایستی از کلیه اختصاصات یک زندگی عمومی برخوردار باشد . در چنین اماکنی آنچه از نظر بهداشتی مورد نظر و اجرای آن ضروری می باشد به شرح ذیل است :

۲ - محیط زیست بایستی در گودی ارتفاعات و مسیل فرار نداشته باشد .

۳ - ساختمان دیوارها بایستی از ورود خزندگان و حشرات در امان و بدون فرو رفتگی و شکاف باشد .

۴ - سقفها بایستی صاف - مسطح- بدون ترک خوردگی و شکاف باشد .

۵ - درها و پنجره ها بدون ترک خوردگی و شکستگی بوده و بوسیله تورهای سیمی پوشیده شده باشد تا از ورود مگس و سایر حشرات جلوگیری بعمل آید .

۶ - سیستم فاضلاب بایستی بهداشتی باشد .

۷ - آب آشامیدنی بایستی سالم و قابل مصرف باشد . (مرتبا کلرینه شود)

۸ - توالتهای عمومی بهداشتی بوده و اقلا برای هر ۴۰ نفر یک توالت منظور و بوسیله کرتولین ۵٪ همه روزه ضد عفونی گردد .

۹ - برای استحمام هر ۳۰ نفر یک دوش آب گرم احداث گردد .